

Kangasalan kaupungin esi- ja perusopetuksen oppilashuoltosuunnitelma

Pikkolan koulu

Oppilas- ja opiskeluhooltolain (alkaan 1.8.2014) tarkoituksena on

- 1) edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja ehkäistä ongelmien syntymistä;
- 2) edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä;
- 3) turvata varhainen tuki sitä tarvitseville;
- 4) turvata opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhoitopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu;
- 5) vahvistaa opiskeluhoiton toteutumista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä.

Sisällys

Kangasalan kaupungin esi- ja perusopetuksen oppilashuoltosuunnitelma	1
Pikkolan koulu	1
1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut	2
2. Yhteisöllinen oppilashuolto	2
2.1. Yhteisöllisen oppilashuollon järjestäminen ja toimintatavat	3
2.2. Yhteisöllisen oppilashuollon vuosikello	5
2.3. Terveelliset elämäntavat	5
2.4. Muut yhteisölliseen oppilashuoltoon liittyvät suunnitelmat	5
3. Yksilökohtainen oppilashuolto	5
3.1. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen ja toimintatavat	5
4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa	7
4.1. Oppilaiden ja huoltajien osallisuuden edistäminen sekä yhteistyön järjestäminen	7
4.2. Tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille	7
4.3. Oppilaan ja/tai huoltajan kieltäytyminen yksilökohtaisesta oppilashuollosta	7
5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen	7
5.1. Arviointi ja seuranta	7
5.2. Seurantatiedon hyödyntäminen	7

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

Oppilashuollon kokonaistarpeen arvioissa otetaan huomioon koulu yhteisön ja -ympäristön erityispiirteet, oppilasmäärä, tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä. Arvioidaan ajankohtaiset ilmiöt, joihin oppilashuollollisesti tulee puuttua. Arvion mukaan käytettävissä olevia oppilashuoltopalveluita kohdennetaan tarpeen mukaan.

2. Yhteisöllinen oppilashuolto

Koko oppilaitosyhteisöä tukeva ehkäisevä yhteisöllinen työ on opiskelu huollon ensisijainen toteuttamismuoto. Yhteisöllisellä oppilashuollolla edistetään koulu yhteisön ja -ympäristön esteettömyyttä, terveellisyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Se on lisäksi toimintakulttuuri, joka edistää oppilaiden oppimista, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta.

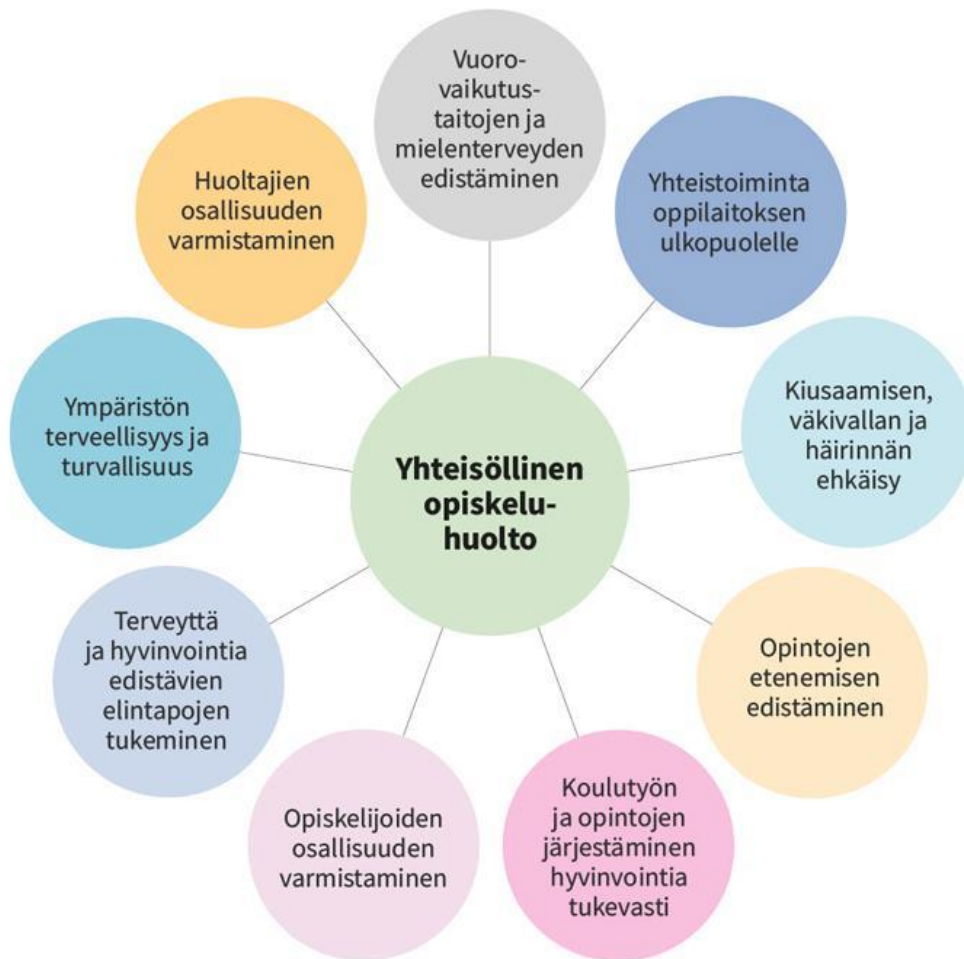
Jokaisella oppilaitoksessa työskentelevällä on velvollisuus edistää oppilaiden, opiskelijoiden ja koko koulu- ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä huoltajien kanssa. Ensisijainen vastuu yhteisön hyvinvoinnista on koulun tai oppilaitoksen henkilökunnalla. Yhteisön toimintakulttuurin kehittämistä ja yhteisöllistä työtä johtaa rehtori.

Terveysten ja hyvinvointiin liittyvät näkökohdat otetaan huomioon kaikessa arjen toiminnassa: opetuksen sisällöissä, menetelmissä ja käytännön järjestelyissä sekä muussa toiminnassa kuten välitunneilla ja ruokailutilanteissa.

Opiskelu huoltopalvelujen työntekijät eli psykologit, kuraattorit, kouluterveydenhuollon edustajat osallistuvat yhteisölliseen opiskelu huoltotyöhön. Huoltajien ja oppilaiden edustus on tärkeä osa yhteisöllisen opiskelu huoltotyön suunnittelua ja toteutusta. Myös muut oppilaitoksessa työskentelevät työntekijät kuten kiinteistöhoitaja ja ateria- ja siivouspalvelujen henkilöstö osallistuvat yhteisöllisen opiskelu huollon toteuttamiseen ja mahdollisesti myös oppilaitoksessa.

Yhteisöllisen opiskelu huollon toteuttaminen on oppilaitoskohtaisen opiskelu huoltoryhmän keskeinen tehtävä. Ryhmä vastaa myös opiskelu huollon kokonaisuuden suunnittelusta, kehittämisestä ja arvioinnista koulussa ja oppilaitoksessa.

Yhteisöllinen opiskelu huoltotyö koostuu muun muassa seuraavista asioista (thl):

2.1. Yhteisöllisen oppilashuollon järjestäminen ja toimintatavat

a. Yhteisöllisen oppilashuollon johtaminen

Pikkolan koulun yhteisöllisen oppilashuollon työryhmää johtaa ja koolle kutsuu rehtori. Yhteisöllisen oppilashuoltotyöryhmään kuuluvat rehtorin lisäksi kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori, koulupsykologi, laaja-alaiset erityisopettajat sekä tarvittaessa muita koulun opettajia. Pikkolan koulun yhteisöllisen oppilashuoltoryhmään kuuluvat myös oppilaskunnan hallituksen edustaja ja huoltajien edustajina koulun vanhempainyhdistyksen jäsen.

b. Henkilöstön oppilashuollollisen osaamisen kehittäminen

Henkilöstön osaamista kehitetään mahdollisuuksien mukaan tarjoamalla erilaisia kaupunki-, -seutu- ja valtakunnan tason koulutuksia. Syyskuusta 2021 alkaen laaja-alaiset erityisopettajat Erika Keinänen ja Jenny Sihvo, sekä rehtori Marianne Liimatainen osallistuvat Hyvinvointiin keskittyvä koulukulttuuri yhteisöllisen oppilashuollon perustana- koulutukseen.

c. Koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän toimintatavat ja käytännöt

Koulussa toimii yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä. Yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään koulu yhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia. Lisäksi huolehditaan koulu ympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä. Yhteisöllisen

oppilashuoltotyöryhmän vakituiset jäsenet ovat rehtori, kouluterveydenhoitaja, kuraattori, koulupsykologi, laaja-alaiset erityisopettajat, oppilaskunnan hallituksen edustajat ja vanhempainyhdistyksen edustaja. Tarvittaessa voidaan kutsua työryhmään luokanvalvoja/aineenopettaja sekä koulun ulkopuolisia tahoja, esimerkiksi alueen nuorisotyöntekijä. Yhteisöllinen oppilashuoltotyöryhmä ei käsittele yksittäisen oppilaan asioita.

Yhteisöllinen oppilashuoltotyöryhmä kokoontuu rehtorin johdolla vähintään viisi kertaa lukuvuoden aikana. Sen kokouksista tehdään lukuvuoden alussa toimintasuunnitelma, jossa sovitaan lukuvuoden aikana käsiteltävät asiat. Viimeisen kokoontumisen aikana arvioidaan lukuvuoden toiminta.

Käsiteltäviä asioita voivat olla muun muassa:

- kouluterveyskysely, luokkakohtaiset yhteenvedot laajoista terveystarkastuksista
- nivelvaihtely
- terveydellisten olojen selvitys
- teemapäivät
- yhteistyö eri toimijoiden kanssa
- kouluviihtyvyyden arviointi
- koulun oppilashuoltosuunnitelman päivittäminen yms.

Koulun alkaessa lukuvuosisuunnitelma tehdään yhtäaikaaisesti koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman kanssa. Opettajilla ja oppilailla (esim. oppilaskunnan kautta) on mahdollisuus tuoda asioita lukuvuoden aikana yhteisöllisen oppilashuoltotyöryhmän käsittelyyn rehtorin kautta. Koulun turvallisuussuunnitelmasta löytyvät tarkat ohjeet koskien suunnitelmaa oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimintaa äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa.

d. Oppilashuollon yhteistyö alakoulusta yläkouluun tai yläkoulusta toiselle asteelle siirryttäessä

6.-7.lk Tiedonsiirtopalaverissa keväällä 6. luokkien luokanopettajat käyvät läpi oman luokkansa koulunkäyntiin, opetusjärjestelyihin ja erityistarpeisiin liittyvät asiat läpi Pikkolan koulun laaja-alaisen erityisopettajien kanssa. Alakoulujen luokanopettajat huolehtivat siitä, että tarvittavat tiedot siirtyvät yläkouluun erityisopettajille. Pikkolan erityisopettajat toimittavat tiedot luokanvalvojille ja opinto-ohjaajalle. Tämän lisäksi Pikkolan koulussa on käytössä tiedonsiirtolomake. Koulun tukioppilaat ovat uusien seiskaluokkalaisten tukena ja mukana ryhmäyttämässä uusia seiskaluokkalaista. Ryhmäyttämässä ovat mukana myös koulun kasvatusohjaaja, kuraattori ja koulupsykologi.

9. luokalta toiselle asteelle

Toisen asteen nivelvaiheen yhteistyötä tehdään lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten kanssa. Oppivelvollisuuden vaikuttaa muun muassa kymppiluokkien toiminnan korvautumisena tuva-koulutuksella.

Nivelvaihe yhteistyö aloitetaan pääsääntöisesti 9.lk syksyllä. Tukea tarvitsevien oppilaiden tehostetulla oppilaanohjauksella pyritään tukemaan oppilaiden toiselle asteelle siirtymistä. Yhteistyön muotoja ovat esimerkiksi yhteydenotot vastaanottaviin oppilaitoksiin, tutustumiskäynnit tai tutustumisjaksot oppilaitoksissa. Jatko-opintojen suunnittelussa opinto-ohjaaja tekee yhteistyötä oppilaiden huoltajien kanssa. Ohjausyhteistyössä ovat tapauskohtaisesti mukana erityisopettaja ja muut asiantuntijat, esim. koulupsykologi, kouluterveydenhoitaja ja koululääkäri. Oppivelvollisuuden laajentamisen myötä yhteisvalintatulosten selvittyä opinto-ohjaajat huolehtivat ilman opiskelupaikkaa jääneiden oppilaiden jälkiohjauksesta ja varmistavat tarvittaessa elokuussa koulun alettua näiden oppilaiden tilanteen.

2.2. Yhteisöllisen oppilashuollon vuosikello

Kangasalan yhteisöllisen oppilashuollon vuosikellon ja sen liitteen mukainen koulukohtainen suunnitelma.

2.3. Terveelliset elämäntavat

Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä. Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen. Koulut toteuttavat omalta osaltaan Kangasalan kaupungin ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaa. Yhteisöllisen oppilashuollon vuosikellon teemana terveys on maaliskuussa. Viikolla 45 vietetään kansallista ehkäisevän päihdetyön viikkoa.

2.4. Muut yhteisölliseen oppilashuoltoon liittyvät suunnitelmat

- Oppilaanohjauksen suunnitelma: yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa on osa opetussuunnitelmaa.
- Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa [URN ISBN 978-952-302-505-9.pdf \(julkari.fi\)](#)
- Järjestyssännöt ([linkki](#))
- Kangasalan poissaolo-ohjeistus: [Kangasalan-kaupungin-poissaoloihin-puuttumisen-portaat-2020.pdf](#)
Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen
- Turvallisuussuunnitelma (ei julkinen):
 - o tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus
 - o suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
 - o toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa
- Lukuvuosisuunnitelman kohta 5.3.: Koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet

3. Yksilökohtainen oppilashuolto

3.1. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen ja toimintatavat

a. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen lapsen ja nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraamiseksi ja edistämiseksi sekä yksilöllisten tukitoimien toteuttamiseksi

Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa. Yksilökohtaisen oppilashuollon tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeätä on myös varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ehkäisy.

Asian vireille saattanut henkilö vastaa yksilökohtaisen oppilashuollon monialaisen asiantuntijatyöryhmän kokoamisesta ja tarvittavien suostumusten hankkimisesta. Ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan ja/tai huoltajan suostumukseen. Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia oppilashuollon

yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Ryhmän jäsenillä on oikeus konsultoida oppilaan asiassa tarpeellisiksi katsomiaan asiantuntijoita, vaikka konsultaatiossa käsiteltäisiin salassa pidettäviä asioita.

Asiantuntijaryhmä valitsee keskuudestaan vastuuhenkilön tapauskohtaisesti. Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus Wilmaan tukilehdelle. Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot oppilashuoltokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Kouluterveydenhuollon henkilöstö ja psykologi kirjaavat yksilökohtaisen oppilashuoltotyön säädetyksi potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Vastaavasti koulukuraattori kirjaa asiakastiedot asiakastietojärjestelmään. Oppilashuoltotyössä noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

b. Yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa

Kouluterveydenhoitaja tuo oppilashuoltoryhmän tietoon olennaisia luokkakohtaisia laajojen terveystarkastuksen tuloksia. Tarvittaessa ryhmä suunnittelee ja toteuttaa toimenpiteitä luokan tilanteen kohentamiseksi.

c. Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa

Kouluterveydenhoitaja tuo oppilashuoltoryhmän tietoon olennaisia luokkakohtaisia laajojen terveystarkastuksen tuloksia. Tarvittaessa ryhmä suunnittelee ja toteuttaa toimenpiteitä luokan tilanteen kohentamiseksi. Erityisruokavalion yksityiskohdat käsitellään Pikkolan keittiöhenkilökunnan kanssa. Tarvittaessa laaditaan oppilaalle lääkehoitosuunnitelma.

d. Yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen sekä sairaalaopetuksen yhteydessä

Yhteistyö erityisopetuksen tai sairaalaopetuksen kanssa järjestetään tapauskohtaisesti oppilaan hyvinvointia ja oppimista tukien.

e. Oppilashuollon tuki lapsen elämäntilanteeseen liittyvissä vaikeuksissa

Lapselle tai nuorelle tarjotaan mahdollisuutta kasvatusohjaajan, koulun nuorisotyöntekijän, psykiatrisen sairaanhoitajan, koulukuraattorin tai koulupsykologin vastaanottoon.

f. Oppilashuollon tuki kurinpitorangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Oppilas ohjataan tarvittaessa oppilashuollon henkilöstön tuen piiriin, jotta oppilaalla on edelleen mahdollisuus saada opetusta.

g. Asiantuntijaryhmän kokoaminen ja suostumuksen hankkiminen sekä ryhmän yhtenäiset menettelytavat yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelyssä

Yksittäisen oppilaan asioita käsiteltäessä oppilashuoltoryhmästä valitaan tilanteen mukaan sopivin ryhmä tai toimija. Huoltajan suostumus yksilökohtaisen oppilashuoltokokouksen järjestämiseksi hankitaan ennen ensimmäistä kokousta tai viimeistään kokouksen alussa Wilman lomakkeella.

h. Oppilashuoltokertomusten laatiminen ja säilytys

Oppilashuoltokertomukset tallentuvat Wilmaan ja sen tarkasteluoikeudet jaetaan ko. oppilaan kokouksessa läsnäolleille. Mahdolliset paperitulosteet säilytetään koulun arkistossa. Oppilashuoltotyössä noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

i. Yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa

Oppilashuoltoryhmä tekee tarvittavaa yhteistyötä ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa tarjoutuvien mahdollisuuksien mukaan.

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa.

4.1. Oppilaiden ja huoltajien osallisuuden edistäminen sekä yhteistyön järjestäminen

Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kokoukseen kutsutaan mukaan huoltajien ja oppilaiden edustajia viisi kertaa lukuvuodessa. Oppilaiden ja huoltajien mielipiteitä ja kehitysehdotuksia kysytään lukuvuoden aikana tehdyillä kyselyillä. Toteutuneen oppilashuoltotyön vaikuttavuutta kysytään niin ikään sähköisillä kyselyillä toiminnan arvioinnin kehittämiseksi.

4.2. Tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille

Oppilashuollon palveluista tiedotetaan kotisivuilla, Wilmassa ja lukuvuositedotteessa, joka jaetaan uusille oppilaille, sekä 7.-luokkalaisille.

4.3. Oppilaan ja/tai huoltajan kieltäytyminen yksilökohtaisesta oppilashuollosta

Oppilashuollon henkilökunnalla on velvollisuus ottaa havaitsemansa huoli oppilaan ja/tai huoltajan kanssa puheeksi. Oppilashuollollisten palveluiden ottaminen vastaan perustuu vapaaehtoisuuteen. Kieltäytyminen oppilashuollollisista palveluista kirjataan oppilashuollon muistioon. Tarvittaessa ilmoitetaan sosiaalihuoltoon mahdollisen lastensuojelutarpeen selvittämiseksi (lastensuojelulaki 25 §).

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Koulut ja opetuksen järjestäjä seuraavat koulun oppilashuoltosuunnitelman toteutumista vuosikellon mukaisesti.

5.1. Arviointi ja seuranta

Pikkolan koulun yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä seuraa oppilashuoltosuunnitelman toteutumista Kangasalan kaupungin oppilashuollon vuosikellon mukaisesti. Koulun rehtori on seurannasta vastuussa. Toimintaa arvioidaan koulun yhteisöllisen oppilashuollon lukuvuoden viimeisessä palaverissa toukokuussa.

5.2. Seurantatiedon hyödyntäminen

Koulun oppilashuollon työtä kehitetään hyödyntämällä ja käsittelemällä seurantatietoja. Koulu huolehtii keskeisistä tuloksista tiedottamisesta huoltajille, oppilaille ja tarvittaville yhteistyötahoille.